

ПЕТИ ЕЛЕМЕНТ

ШКОЛСКИ ЛИСТ УЧЕНИКА ПЕТЕ БЕОГРАДСКЕ ГИМНАЗИЈЕ

Март 2017.

1. број

САДРЖАЈ:

<u>ШКОЛСКИ ЖИВОТ.....</u>	<u>4</u>
<u>МУЗИКА.....</u>	<u>8</u>
<u>УЛИЦАМА БЕОГРАДА.....</u>	<u>13</u>
<u>КУЛТУРА.....</u>	<u>18</u>
<u>СПОРТ.....</u>	<u>22</u>
<u>ИНТЕРВЈУ.....</u>	<u>24</u>
<u>СТРЕМЉЕЊА.....</u>	<u>28</u>
<u>АНКЕТА.....</u>	<u>32</u>
<u>КОЛУМНА.....</u>	<u>34</u>
<u>ФЕЉТОН.....</u>	<u>36</u>
<u>КРЕАТИВНО ЋОШЕ.....</u>	<u>38</u>

✍ РЕЧ УРЕДНИШТВА

КАЖУ ДА ПОСТОЈИ ПУТ КОЈИМ СЕ РЕЂЕ ИДЕ. МИ СМО ГА ОДАБРАЛИ ТРАГАЈУЋИ ЗА ВРЕДНОСТИМА ЗНАЊА, СТВАРАЛАШТВА И КРЕАТИВНОСТИ. НА ТОМ ПУТУ СМО СЕ ЗБЛИЖИЛИ, РАЗМЕНИЛИ ЕНЕРГИЈУ, УСАВРШИЛИ ВЕШТИНЕ И ПРОНАШЛИ ЉУБАВ. ПОЧЕЛИ СМО ДА ВЕРУЈЕМО... ДА ЈЕ МОГУЋЕ ПОЧЕТИ СТВАРАЊЕ СВЕТА ИЗНОВА... ДА ЈЕ МОГУЋЕ ОЧУВАТИ СТАРЕ ТЕМЕЉЕ И НА ЊИМА ОБЛИКОВАТИ МОДЕРНУ ГРАЂЕВИНУ...ДА ЈЕ МОГУЋЕ БИТИ АФИРМАТИВАН, РЕВОЛУЦИОНАРАН, СМЕО...ДА ЈЕ МОГУЋЕ БИТИ ЗАЉУБЉЕН У ЖИВОТ. ШЕКСПИР ЈЕ РЕКАО: "СВЕТ ЈЕ ОНОЛИКО ЗАНИМЉИВ, КОЛИКО СМО МИ РАДОЗНАЛИ" - ЗА НАС ОН ЈЕ ЧУДО!

РЕДАКЦИЈА:

4.РАЗРЕД - НЕВЕНА ПАНТОВИЋ, МИЛАН МИЉКОВИЋ, АЛЕКСА ВИНКИЋ

2. РАЗРЕД - ЈОВАНА ЉЕВНАЈИЋ, МАКСИМ ЊЕГО, ТЕОДОРА МИЛОВАНОВИЋ, МИНА БОЖОВИЋ, ЉУБАН ПАВЛОВИЋ, ЛАЗАР МИЦИЋ, МАЈА КОВАЧЕВИЋ, АНЂЕЛА МАТОВИЋ, ДУШАН ТАВИЋ

1.РАЗРЕД – МИЛА ТОДОРОВИЋ, МИЛИЦА МИТИЋ, МАТЕЈА МИНОВИЋ, ЕМА ПРИШИНГ, КРИСТИНА КОСТАДИНОВИЋ, АЊА АНЂЕЛА ПАНТИЋ

МЕНТОР ПРОФЕСОР - НАТАША МИЦИЋ и главни и одговорни уредник

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА – ТАМАРА АВРАМОВИЋ

Веб новинари Пете београдске гимназије

Ученици Пете београдске гимназије похађали су курс веб новинарства, који се одржавао на иницијативу Канцеларије за младе, у оквиру пројекта Београд бренд, који је организовао портал iSerbia.

Шездесет средњошколаца имало је прилику да стекне нова знања која већ сада могу да примене у пракси.

На самом почетку, предавања су се заснивала на теоретском делу курса, а била су у виду презентација. Касније, полазници су знања примењивали на сајту www.belgradeforbeginners.com, који је покренут у циљу активирања младих.

Заједно са ученицима наше школе курс су похађали ученици из разних делова града, а радионице су се одржавале викендом.

На предавањима ученици су били подељени у две групе: београдску и земунску, и за сваку групу формиран је сајт. Теме којима су се бавили ови сајтови су занимљивости и знаменитости престонице, а већина ученика наше школе писала је за београдски сајт. Полазници су писали текстове по принципу блога тј. личног утиска.

Због свега реченог желели бисмо да се захвалимо Клубу привредних новинара, посебно јер су ученике пријатно угостили и пружили им нова знања из области веб новинарства.

Јована Љевнајић 2/10

Вечита ДРАМА у Петој

Шта се дешава између зидова Камерне сцене? Зашто из године у годину расте број ђака заинтересованих за драмску секцију и рад *Театра 5*? Шта Пету гимназију чини посебном?

Ако бисмо издвојили једну специфичност по којој је Пета београдска гимназија позната, онда би то засигурно био рад драмске секције и рад *Театра 5*. Захваљујући директору Савићу Минићу у обнови Камерне сцене, ученици популарно назване *Пете*, имају професионалне услове за рад.

Дугогодишње активности оставиле су велики траг у историји Пете, јер су са те Камерне сцене никли многи, сад већ професионални глумци, редитељи, драматурзи... Врата сцене отворена су за све љубитеље *Театра 5* који нуди занимљив месечни репертоар, са култним представама као што су *Госпођа министарка*, *Буба у уху*, *Иза кулиса*... Такође, заљубљеници у позориште моћи ће и да присуствују представама у организацији драмске секције Пете.

Сезона 2015/16 постала је чувена по сарадњи драмске секције и школског бенда *Кестени*, у којој су учествовали и припадници *Електротеатра*, као и других драмских секција на Палилули. *Школаут* - пројекат ове сарадње, осим „престолонаследника драме“ Растка Јевтовића, водили су и професорка српског језика и књижевности у ЕТШ „Раде Кончар“ - Ана Продановић, као и професорка енглеског језика Железничко-техничке школе - Драгана Китановић. Овај пројекат постао је чувен и по свом извођењу у Дому омладине, у сали *Американа*, са више од 300 посетилаца.

На питање шта за младу екипу мјузикла *Школаут* значи појављивање на професионалној сцени Дома омладине Београда, ђаци су одговорили: „Све!“ Верујемо им на реч, поготово у овим годинама! Та њихова прилика да се искажу на сцени, на начин који је јединствен и професионално узбудљив, у исто време представља и велику част и одговорност.

Драмска секција и ове године спрема нешто занимљиво - уочи стогодишњице од смрти Петра Кочића, представу *Јазавац пред судом*. Врата Камерне сцене су вечито отворена, за све оне који воле да живот посматрају кроз калеидоскоп драмских жанрова, тако и за оне који од живота уче пролазећи кроз уметничку катарзу, али и за ученике који себе једног дана виде на великој сцени или платну.

✍ Лјубан Павловић 2/10

Приватне против државних школа

Једна од већих недоумица појединих родитеља је да ли дете уписати у приватну или државну школу, а ученици који су незадовољни својим статусом, често се питају да ли би им у другој школи било боље. Како бисмо многима отклонили дилему преносимо утиске ученика и из приватних и из државних школа, па закључите сами чему придајете већи значај.

У последње време све је већа потражња за приватним средњим и основним школама. Зашто је то тако?

Приватне школе посвећене су ученику и његовим интересима. Наставници помажу да се градиво научи са разумевањем, стварају навику да се логички размишља. Ученици управо то наводе као главне предности приватних школа.

„Рад се одвија у оквиру мањих група, а професор увек може приступити сваком ученику и појаснити му оно што није разумео. Ученик мало времена учи код куће због тога што је градиво савладао у школи“, наводи један од анкетираних ученика.

„Ишао сам у приватну основну школу и оно што ми се највише свидело је интезивно учење страних језика и могућност усавршавања језичких способности слушањем наставе на страном језику“, навео је ученик који је уписао државну гимназију, а као главни разлог зашто није уписао приватну средњу школу наводи високе цене школарина.

Шта то недостаје државним основним школама и гимназијама?

Једна од мана државних школа је та што се рад одвија у оквиру одељења у којима има 30 и више ученика. Професор не може свакоме појединачно посветити време и не може му помоћи у савладавању градива.

У државним школама наставна средства су застарела, док се у приватним средњим школама примењују најсавременија наставна средства, која ученику омогућавају лакше и сликовитије учење.

„Разлог зашто сам из приватне школе прешао у државну је сужен избор особа за дружење због малог броја ученика. То је оно што ми је највише сметало у приватној школи. Сада ми је много лакше јер од њих тридесеторо мораш пронаћи неког сличног себи“, изјавио је нови ученик Пете београдске гимназије.

Често имамо погрешан утисак о приватним школама, мислимо да их уписују само деца познатих личности која би желела уз минималан труд најбоље оцене, а заправо, у њима има велики број амбициозне деце која би желела да упишу факултете у иностранству и тамо наставе своје школовање.

✍ Кристина Костадиновић 1/8

Музиком кроз историју

Металци, замислите ово: идете у школу, то вас вероватно мрзи, муче вас професори, а можда вас неки и осуђују због ваше дуге косе или начина облачења. Онда, као ниоткуда, појави се један професор дуге косе - металац. Делује немогуће? Е, па није! Живи доказ за то је професор историје Пете београдске гимназије, Марко Пиштало.

Професор Пиштало недавно је одржао предавање у Камерној сцени Пете београдске гимназије на тему како нам и на који начин одређени метал бендови могу олакшати учење историје. Предавање је осмишљено на следећи начин: професор

исприповеда чињенице и своје коментаре о одређеном историјском догађају а као прилог пусти песму која пева баш о њему.

Када спојимо историју и метал музику, прво на шта помислимо је шведска група **Sabaton**, и логично, највећи број песама био је њихов.

„*Sparta*” која прича о Термопилској бици, одиграној између Грка и Персијанаца.

„*Rorke's Drift*” која пева о бици на Рорковом прелазу, вођеној између Британије и Зулу краљевства.

„*Last Dying Breath*”, најзначајнија је песма ове групе за Србе, јер представља битку за Београд вођену у Првом светском рату.

Ове песме, са најновијег су албума „**The Last Stand**”, за који је професор Пиштало напоменуо да приповеда о биткама у којима су сукобљене стране неравноправних снага.

Такође, слушали смо и групу **Grave Digger**, са песмом „*Rebellion*”, која говори о Јакобитској побуни из 1745.године.

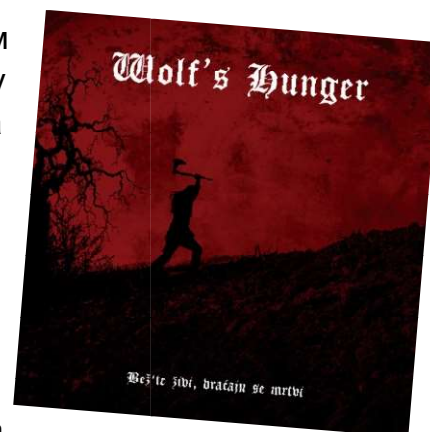
Представљена нам је и једна, свима добро позната, песма немачке групе **Scorpions**. То је песма уз коју су пали многи први пољупци, а која уопште није љубавног карактера.

Реч је о песми „*Wind of Change*” која означава крај хладног рата и даје наду за помирењем две, дуго зарађене, стране. Занимљив је био коментар професора Пиштала: „*Тада су Немци престали да нападају тенковима и почели да нападају електричним гитарама.*”

Од домаћих група слушали смо:

Wolfs Hunger – „*Гвоздени пук*”, песму о Другом пешадијском пуку „Књаз Михајло”, то јест, о пуку српске војске и његовим активностима током ратова 1912 - 1918. године.

Apocalypse – „*1389*”, песма чије нам само име открива тематику - Косовски бој!

Claymorean – „*We fight like lions*”, представља нам храбру војску Деспота Стефана Лазаревића, која се борила заједно са Турцима под командом Бајазита против Монгола, у бици код Ангоре (Анкаре) 1402. године.

На питање да ли ће бити још оваквих активности под покровитељством Пете гимназије, предавач је одговорио потврдно и додао: „*Биће, у скорје време, само следећи пут на тему улоге стрипа или филма у учењу историје!*”

Професор Марко Пиштало овим предавањем показао нам је да не постоји бољи и занимљивији начин учења историје од слушања добре музике!

✍ Милица Митић 1/8

Да ли је Taylor Swift нови Eddie Van Halen?

Taylor Swift подстиче све више младих да свирају, налик Edwardu Van Halenu пре тридесетак година. Метал заједница одбија да пореди поп музичара са хеви иконом као што је Еди. Ипак, евидентно је да данас не постоји метал музичар који инспирише приближан број омладине, а метал заједница не жели да уздигне сопствене уметнике у ранг икона прошлости. Да ли је метал на самрти?

Како је уопште дошло до поређења два овако различита музичара, ако младу Swift уопште можемо назвати музичарем? Наиме, Filip McKnight је приметио да у својој приватној Музичкој академији има завидан проценат женских ученика гитаре, који се 2006 - 2008. повећао са 4% на 6%, а у 2016.г. дошао до, мени крајње запањујућих, 60%. Осам од десет ученица је на питање *зашто си кренула да свираш* одговорило да ју је инспирисала Taylor Swift.

Какве ово везе има са Van Halenom? За оне од вас који су необразовани на пољу метал музике, а верујем да вас није мало, Van Halen је 80-тих година прошлог века изазивао до тада невиђени ентузијазам за свирање међу младима. Делимично му се приписује довођење гитаре до њеног данашњег статуса, распрострањеног, досадног инструмента, који свака друга будала свира а, већина, укључујући и мене, то ради веома лоше.

Многи метал музичари, иако схватају и поштују то што је Swiftova узроковала, згрозила би се на саму помисао, да се њихов бог - Еди, који је '79. сишао са хеви метал Олимпа, и људима подарио нови звук, метал музику у мејнстрим, пореди са Taylor Swift.

Између осталог, техника свирања ова два музичара је неупоредива. На једној страни имамо Van Halenovo хектично и комплексно свирање које свакако морате чути да бисте разумели о чему је реч. На другој, имамо крајње једноставно и минималистичко свирање отворених акорда, ако у песмама Taylor Swift уопште има гитаре (нисам одслушао ни једну). Не желим себе да излажем таквом болу, бар не ван спаваће собе.

Техника свирања је једина ствар која диференцира Van Halena од данашњих поп музичара. Суштина музике Халена и данашњег попа је иста: забавна музика, са slabим сексуалним конотацијама, у којима рефрен траје $\frac{3}{4}$ песме. Овим никако не желим да обезвређујем његову музику или вештину свирања. Желим да истакнем да између ове две врсте музике постоји више паралела него што је уочљиво на први поглед. Ипак, морамо схватити да Van Halenova музика припада суб-жанру метала названом „hair metal“. Овај жанр је настао и нестао 80-их година, што је једини период у историји метал музике када је она била масовно популарна. Ово доба се, такође, сматра као најгора епоха метала. Метал сцена је била презасићена нехуманом количином неоригиналних, безидејних *Hair* група које су, гледано из данашње перспективе, поп бендови. Гласнији, твђи, али још увек поп бендови. По речима Гизера Батлера, басисте групе Black Sabbath „80-те су биле најгори период, било је толико ужасних поп бендова који су носили дугу косу и називали се металом“. Тако да су Тејлор и Еди, када их сведемо на најосновније, два популарна музичара која су инспирисала генерацију да свира.

Зашто нови бог не сиђе са хеви метал Олимпа? Зашто нову генерацију музичара мора да предводи овако технички једноставна музика? Хеви метал и рок заједница не жели да прихвати нове музичаре, барем не жели да их стави у исти ранг као и старе. Ова идеја да су музичари прошле три деценије ненадмашиви, убиће метал сцену. Хеви метал Олимп сада стоји празан. Нико се не усуђује да се на његов врх уздигне јер би био растргнут поређењима са чилајберима. Младе музичаре инспиришу будале, добро и Еди је глуп, мислим будала у музичком смислу. Али, ако хеви метал умре, ја за епитаф предлажем „**Овде лежи метал, убили су га фанови**“.

✍ Милан Миљковић 4/2

Џон Њуман-борац лављега срца

Џон Њуман (26), је поп певач из Енглеске који се први пут појавио на 'великој сцени' када је изашла песма Рудиментала *Feel The Love*, на којој је он био главни вокал. Песма је изашла на лето 2012. године. Потом, 2013. године, изашао је његов сингл *Love Me Again*, који је био у самом врху музичких листа. Песма, такође, има 490 милиона прегледа на сајту YouTube. Али, живот ставља тешке изазове пред овог талентованог младог човека!

Без обзира на успех и славу, Џон се и даље чини као неко врло непосредан и једноставан. У једном интервјуу новинар га је питао о чему пева у песми *Love Me Again*. Џон се насмешио и поцрвенео, било га је срамота да призна да је реч о његовој бившој љубави. Сам сам се уверио у ту његову особину када сам присуствовао његовом концерту који је одржан 21. јуна 2016. године на Стадиону Ташмајдан. Било је врло мало публике, претпостављам због његовог ранијега концерта на музичком фестивалу Exit. Џон је, и поред свега, извео концерт као да пева за милион људи, чак је и направио неколико шала на рачун слабе посећености.

Џон има врло дубок и 'храпав' глас, што га чини изузетно посебним, и музика коју прави често подсећа на жанр соула. Има врло добар осећај за ритам, што га представља и као одличног плесача, па често и забавља публику на концертима. Песме су љубавног карактера, имају тужан тон и скоро све су написане из личних искустава.

Међутим, у мају 2012. године Џон је посетио лекара пошто је почео да губи вид. Лекари су констатовали тумор на мозгу величине јајета. Тумор је био успешно уклоњен и Џон се вратио прављењу музике. Нажалост, после изласка нове песме "Оле", у августу 2016. године, лекари су поново открили канцерогене ћелије на мозгу. На сву срећу, тумор је пронађен рано, али Џон ће морати да направи дугу паузу у музичким водама. Фанови верују да ће се брзо опоравити и да ће са новим искуствима имати толико нових емоција које ће својом музиком да им пренесе!

✍ Матија Миновић 1/8

Станковић Ђурђија

УЛИЦАМА БЕОГРАДА

Како смо украсили наш Београд?

Сигурно си баш данас спазио неке упечатљиве графите у Београду. Ако ниси спреми се, јер не знаш шта пропушташ.

Цртање и писање графита, као и мурали на фасадама београдских зграда, представљају нешто на шта смо сви навикли. Међутим, овај вид уметности у Београду је релативно нов и нисмо сви упознати са његовим чарима.

2014. године су се одржавале радионице у којима су средњошколци обучавани за сликање графита и мурала.

Први познати мурал у Београду насликао је Лазар Вујаклија 1970. године на фасади мале радње у Булевару краља Александра. Тада почиње украшавање београдских зграда муралима. Аутори ових мурала су, поред наших, били и многи страни уметници.

Мурали су доста прихваћенији од графита, вероватно због тога што већина њих носи неку поруку. Самим тим, велики број мурала финансиран је од стране општине у којој се налазе. Такође, и Београдска променада богатија је однедавно за два мурала. Аутори ових мурала су Марија и Стеван Шолн, а носе имена

**Замисли жељу и
Игра на ветру.**

П Е Т И Е Л Е М Е Н Т

На графитима нашег града писани су и сликани мотиви од сентименталног значаја за становнике Београда, а поред тога заступљене су и карикатуре или мотиви апстрактне уметности.

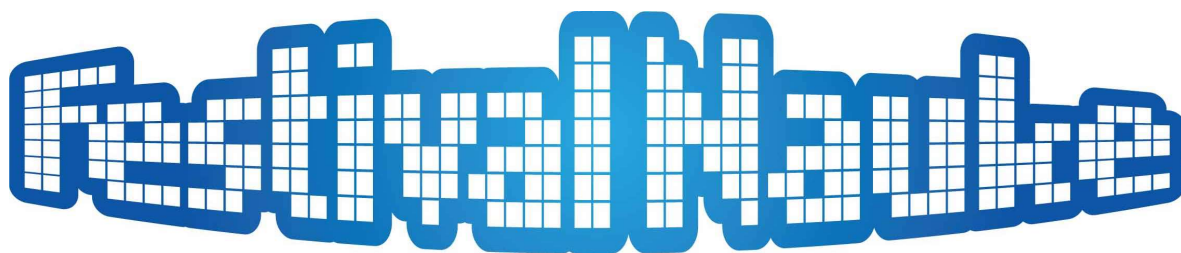
Цртање графита је засигурно напоран вид уметности јер се украшавају велики формати, а од средстава се користе спрејеви. Па, ипак, уметницима ретко када нестане инспирација. Проналазе је у стиховима песама, реченицама из телевизијских серија или филмова, или цитирају славне говорнике, књижевнике и песнике.

Улична уметност све више напредује у нашем граду и ускоро овај Београд више неће бити бео, већ ће у рукама уметника постати право ремек дело.

Уколико се интересујеш да сазнаш нешто више, књига **Street Art Belgrade** пружиће ти одговре на питања о београдској графит

✍ Јована Љевнајић 2/10

Наука у Београду већ десет година

Једна од главних атракција у Србији, поред Exit-а или фестивала у Гучи је и Фестивал науке у Београду. У децембру 2016. године одржан је јубиларни Десети фестивал науке под слоганом **“Чиста десетка”**.

Први фестивал науке одржан је 1. и 2. децембра 2007. године у згради Геозавода, на којем је присуствовало више од 150 научника из 12 научних институција из Србије. **Други** је био почетком децембра 2008. године у музеју 25. мај, који је посетило више од 15.000 људи. Те године, први пут су на фестивалу учествовали и страни предавачи. **Трећи фестивал науке** 2009. године посетило је 17.000 људи, од тога око 4.500 ученика из 135 школа из целе Србије. Представљено је око 28 научних области. **Четврти фестивал науке** доживео је рекордну посету од 19.000 људи, са преко 300 научника из 38 домаћих научних и универзитетских институција.

Пети фестивал науке је за три дана посетило више од 21.000 посетилаца. Те године на фестивалу науке први пут су гостовали и научници из Америке. **Шести фестивал** није имао нове карактеристике, али свакако је био посећен. **Седми фестивал науке** имао је 31.000 посетилаца. Тема му је била *Суперхероји науке*, а циљ је био подстицање младих да се баве науком. **Осми фестивал науке** обележила је тзв. *Зелена зона* која је показала да границе у науци не постоје. Посетило га је преко 27.000 људи и преко 450 школа. **Девети фестивал науке** био је први који је организован на *Београдском сајму*. Претпоследњи фестивал окупио је на једном месту 600 научника и научних демонстратора, са циљем да заинтересују преко 30.000 посетилаца.

За све до сада наведене фестивале заједничко је да су својим посетиоцима на конкретан начин представљали апстрактне појмове који су просечном човеку тешко разумљиви. То су им омогућавале разне презентације, кратки научни филмови и експерименти.

П Е Т И Е Л Е М Е Н Т

У до сада најбоље осмишљеном, Десетом фестивалу науке, имали смо пет тема. То су: **Наука без престанка**, **ЕПС Тесла зона**, **Научно-фантастична бина**, **Експертинејџери** и **Мала зона**.

Прва тема додељена је узрасту од 10+ година и чине је интерактивне поставке из различитих области. Посетиоци су имали прилику да виде тридесет поставки на којима је наука дословно могла да се види, пипне, омирише и осети. ЕПС Тесла зона се први пут појавила на овом фестивалу. У њој су посебно уживали љубитељи физике, роботике и електротехнике. Овде је и обавезна поставка о Тесли и његовим најзначајнијим изумима, по којој је цела

зона и добила име. Научно-фантастична бина је физички и ласер шоу Универзитета Лунд из Шведске. Поред њих, шоу су нам приређивали и гости из Естоније, Француске, Совеније и Израела. Експертинејџери, као што наслов и каже, је програм у коме су тинејџери уводили посетиоце у науку. Ученици основних и средњих школа, уз присуство својих наставника, представили су радове имунологије, биологије, оптике и физике. Мала зона намењена је узрасту од 7+ година. Наши мали посетиоци имали су прилику да разбуде машту и креативност кроз разне задатке из математике, биологије и хемије.

Као редовни посетилац, могу рећи да је Десети фестивал науке најзанимљивије осмишљен и прилагођен свим узрастима. Имао је до сада највећи спектар области које обрађује. Ходајући Београдским сајмом, запазио сам велики број средњошколаца који учествују у бројним експериментима и заинтересовано слушају предаваче који младим људима дочаравају науку као нешто чиме би се могли бавити у животу. Једини проблем је стална сумња младих да у Србији човек са оваквим амбицијама нема значајну перспективу. Верујем да ова манифестација лагано побија таква уверења.

Лазар Мицић 2/8

Vice: Провокација или реални живот

Шта чини да ни не трепнете док гледате Vice? На шта прво помислите када видите његову рекламу, најаву? Шта је оно што вас привлачи да га погледате? Можда је то провокативна тема за коју се увек одлучују авантуристички настројени новинари које често инсприше посао на “ивици ножа“...

Vice је настао у Канади 1994.године као панк магазин, да би у наредних 20 година израстао у мултимедијалну мрежу у чијем су саставу дигитални канали, телевизијски и филмски студио и издавачка кућа. Постао је овако успешан зато што се његови аутори труде да емисија буде оригинална и да одступа од стандарда класичних емисија које се заснивају на површним темама. Новинари Vice-а често ризикују сопствени живот трагајући за темама које би привукле што већи број гледалаца. Једна од тема на подручју Србије која је захтевала велику храброст новинара био је интервју и дан проведен са Земунским кланом. Криминалци су водили новинаре на нека скривена места за која само они знају, али под условом да им на путу до тамо буду везане очи. Обожаваоци Vice-а су најчешће тинејџери који трагају за садржајем који је истинит, динамичан и пун адреналина. О овоме сведочи и цитат “**Стварност каква јесте**“. Намеће се питање да ли је ипак свака од тема које се истражују сурова истина или је, ипак, новинари мало зачине да би нас привукли? Шта год било, ово је свакако успешан метод за загарантовану популарност, што доказује и то да је Vice своју платформу развио у чак 36 земаља. Међутим, млади верују да новинари ипак траже екстремне и несвакидашње примере живота људи и да реалност у којој ми живимо није толико сурова као што се приказује на екранима. Да ли се слажете са тим или ви имате неки другачији поглед на свет?

✉ Ања Анђела Пантић 1/8

545 Линорез

„Лисица“

Станковић Ђурђија
2016

Станковић Ђурђија, Лисица

Драга Јелена или Кога ми то васпитавамо?

Прича која нам поставља многа питања, о нама и људима око нас, и тера нас да одговоре тражимо и нађемо сами.

Уз оклевање сам се пријавила да, са још неколицином ученика из одељења, одем на представу у Београдско драмско позориште. Платила сам карту и покушавала себе да убедим како је то одлично, почиње позоришна сезона, културно се уздижем, јеееј! Али, искрено, представа под именом "Драга Јелена" није ми звучала веома интересантно.

И како се субота приближавала, моје воље идаље није било. Тог 29.10. 2016.г. натерала сам себе да се извучем из удобности своје собе и средим за позориште. И, могу вам рећи, нисам зажалила.

Дело по којем је представа изведена, *Драга Јелена Сергејевна* Људмиле Разумовске, написано је још седамдесетих година прошлог века. Испрва је било забрањено јер је "приказивало лажну моралну деградацију омладине и друштва". Упркос томе, овај бриљантни комад се пробија, и тридесет година касније, идаље је релевантан, можда и више него у времену стварња.

Јелена Сергејевна је професорка математике у гимназији, коју вече након матурског испита, које је такође и њен рођендан, посети четворо ученика - подводљиви, емотивни Вића, неспособни интелектуалац Паја, ратоборна и безнадежна Оља и мозак операције, Влада. Све почиње невинно и дирљиво, четворо ученика који мисле на своју професорку и желе да јој пожеле срећан рођендан.

Међутим, радња постаје мрачна када се открије циљ и мотив младих ученика да посете своју професорку. Влада, који је сјајно урадио матурски испит, предводи Вићу, Пају и Ољу, који својим достигнућем нису задовољни, у мисији да од

П Е Т И Е Л Е М Е Н Т

Јелене добију кључ од сефа у коме се чувају тестови, не би ли своје заменили са добро урађеним фалсификатима. Служе се суровошћу, претњама, оштрим језиком, уценама, али на крају игра оде предалеко.

Док сам седела и гледала како се, попут клупка, расплиће истина, нисам могла а да се не сложим и са професорком, која попут Антигоне одбија да сарађује, али и са ученицима, које је овај свет и ово друштво научило да, ако немаш среће или контакте, мораш да лажеш и вараш.

Сетила сам се скандала који се десио пре три године, када су тестови за малу матуру генерације '98. били украдени, или колико сам пута у својој генерацији чула да је неко рекао: "Ма, не учим за пријемни, имам везу у тој и тој школи". Ученици су се и сами осетили преварено и изневерено, јер су њихови другови имали већ резервисана места на жељеним факултетима, док су они, који нису имали знање да би поштено добро урадили испит, морали на пакосне начине да дођу до жељеног циља.

Уз све то, предстваљено је колико је породица битна у развоју деце. И Вића и Паја и Оља дошли су из разорених домова и нису имали ко да их научи правим вредностима. Гледали су своје родитеље како поштењем и муком не стижу никуд, и како их то разара и уништава. Влада је то добро увидео, и патњу својих "пријатеља" искористио као вежбу за политичке науке, које и жели да упише. Било ми је невероватно и задивљујуће колико су сви ликови дубоко промишљени, и комплексни, можда мало хиперболисани, али ипак ефектни. И, колико сам само особа из свог живота препознала у њима... То је већ помало тужно....

Професорка Јелена разочарано посматра децу од које ово није очекивала, покушава да их речима убеди да греше, да у овом свету идаље има добра и да није све лаж и превара али, у томе не успева. Било ми је болно да гледам како безнадежно покушава да научи своје ученике једну - последњу лекцију.

На крају, свако покаже своје право лице, и Оља највише настрада. Професорка баца кључ пред ученике. Влада, поносан на себе што је коначно догурао до циља, упркос жртви коју је његова пријатељица морала да поднесе, не схвата зашто се његове колеге са њим не радују. Након што сви напусте професоркин стан, Оља креће за њима и испред ње стоји кључ, и ту је откривено велико филозофско питање целе представе. Она је страдала. Она га је зарадила. Да ли је оправдано да га узме? На ивици седишта и у потпуној тишини, чекам да видим шта ће се десити и како ће се ова трагедија завршити. На сцени остаје драга Јелена, уништена, разочарана. Једино што је осветљава је пламен упаљача којим, на самом крају, себи прекраћује муке.

Када је на сцену пао мрак, једино што ми је пало на памет јесте - моћно. Моћан заплет. Моћни ликови, моћна питања, моћна порука. И, ефектан завршетак. Изашла сам из позоришта пуна утисака које мислим да дуго нећу сложити. Чему нас овај свет учи? Чиме смо окружени? Кога то васпитавамо, али и ко то васпитава нас?

Драги моји, посетите Београдско драмско позориште и проверите о чему причам када кажем *Драга Јелена*.

 Мила Тодоровић 1/8

Књиге у руке

Већ по традицији, суботом и недељом, највеће су гужве на Сајму књига. У најпосећенијим халама 1, 2 и 4, није могло да се прође кроз дуге колоне неуморних трагача за добром књигом. Ништа није било боље ни на прилазним улицама око Београдског сајма. Ове године штандови су били препуни, као и руке посетилаца ове регионалне културне манифестације.

Овогодишњи, 61. по реду Сајам књига, одржан је у периоду од 23. до 30. октобра. Своја издања представило је 450 издавача, од тога четрдесетак из иностранства - Белорусије, БиХ, Индије, Израела, Мађарске, Јапана, Кине, Русије, Словеније, Хрватске, Црне Горе, и почасног госта, Ирана. На персијском, енглеском и српском језику, десетак иранских издавача изложило је дела традиционалне и савремене књижевности ове велике и древне културе.

Сајам књига је наша највећа и најмасовнија смотра писане речи и представља идеалну прилику да сви љубитељи књига под једним кровом нађу наслове и старих и нових аутора, како домаћих тако и страних. Ове године на Сајму књига за издавача године изабране су издавачке куће Клио и Лагуна, које су својим књигама успеле да одушеве читаоце и због тога су њихови штандови били препуни.

Ова манифестација је традиционално добро посећена, и то је нешто што радује и што указује на чињеницу да упркос све већем интересовању младих за компјутере и игрице, још увек постоји и интересовање за добрим књигама.

Сајам је идеална прилика да се омиљена издања набаве по повољним ценама, што значајан број посетилаца и користи.

И овог пута на Сајму књига могло се видети доста младих посетилаца са својим родитељима, којима је куповина књига и читање део породичне културе. Иако су им, вероватно, већ све полице за књиге препуне, на Сајму књига сваки пут нађу нешто што им недостаје у кућној библиотеци.

Маја Ковачевић 2/10

Емоцијом до награде

Толико талентованих писаца краси српску књижевност, али шта указује на вредност и квалитет њихових дела. Шта је оно што их инспирише и покреће да стварају, и какву улогу у томе има награђивање? Колико је важно бити најбољи међу најбољима?

За најбоље српске књижевнике НИН већ 62 године традиционално додељује Нинову награду за оне најуспешније у тој години. Њени добитници били су великани писане речи, почевши од Добрице Ћосића(који ју је и први добио), Десанке Максимовић, па све до Милоша Црњанског или Оскара Давича, што је ову награду и учинило најутицајнијом у Србији. Занимљиво је то да је од та 62 пута само четири пута награда била уручена жени, а у 2016. години се овим славним списатељицама придружила још једна добитница -

Ивана Димић. Ауторка пет књига кратких прича, низа драма, драматизација и ТВ серија, добила је Нинову награду за роман **Арзамас** издавачке куће Лагуна.

Талентована списатељица завршила је Факултет драмских уметности у Београду, а по занимању је не само писац, већ и драматург и преводилац. Своје средњошколске дане проводила је као ђак Пете београдске гимназије, за коју каже да ју је повела на неистражен пут игре речима. Публика сматра да је Арзамас, њен први роман, доживео успех само зато што је писан са великом искреношћу и снажном емоцијом. Наиме, њена мајка боловала је од деменције, што ју је веома потресало. Уточиште је тражила у роману који је тад писала. Сва бол и туга, као и део њене личности, огледа се роману. То је права уметност. И оно што дело чини квалитетним, оригиналним и великим, је када даш део себе чисто и несебично. Ово је кључ једног уметника који отвара сва читалачка срца, а жири Нинове награде је умео да то и препозна. Пета београдска гимназија изнедрила је многе познате и успешне људе, међу којима је и Ивана Димић. Сигурна сам да се међу ђацима будућих генерација ове гимназије крије нека нова Ивана.

✍ Ања Анђела Пантић 1/8

СПОРТ

Спортисти као узор

КАКО У ВРЕМЕ ПОПУЛАРИЗАЦИЈЕ НЕЗДРАВИХ НАВИКА И НАЧИНА ЖИВОТА ОСТВАРИТИ ПОЗИТИВАН УТИЦАЈ НА ОМЛАДИНУ? МОГУ ЛИ ОДРЕЂЕНЕ КАТЕГОРИЈЕ ПРОФЕСИЈА ДА ДЕЛУЈУ ЕДУКАТИВНО? ДА ЛИ СУ ТО ШКОЛСКИ ПСИХОЛОЗИ ИЛИ, ПАК, НЕКО ДРУГИ?

Милиони људи широм света прате спорт. Каже се да је фудбал најважнија споредна ствар на свету. Без навијача нема спорта, али без идеализовања спортиста не би било ни навијача. Спортисти дају мотивацију деци која живе у ужасним животним условима, њихова једина нада је да буду попут својих хероја. У многим земљама Јужне Америке влада опште сиромаштво, фудбал, као начин живота и животни избор, даје наду и мотивацију тој деци да преживе тешка времена.

Претходно Светско првенство у фудбалу 2014. године одигравало се у Бразилу, држави са великом финансијском кризом. Заиграти на стадионима Бразила био је, за многе спортисте тог дела света, недостижан циљ. Међутим, успех који су појединци тамо остварили давао је мотивацију и аматерима који чезну за бољом будућношћу. Покренути таквим примерима, млади се радије окрећу спорту него криминалу, у здравом животу и напорном тренирању виде спас од живота на улици. Колико је слична ситуација и у Србији, велико је питање. Можда су услови живота другачији, али су циљеви често веома слични.

То као да постаје универзално правило - *бављење спортом постаје трка за бољим животом.*

Међутим, спортисти који су се пробали на светску сцену својим талентом и залагањем, и који долазе из мале државе као што је наша, такође, подстичу децу да се баве спортом. Новак Ђоковић, Немања Видић, Милош Теодосић, Ивана Шпановић, Филип Филиповић најбољи су у својим дисциплинама. Њихова вера и посвећеност уздигла их је до врха света. Због тога имају на хиљаде деце за следбенике.

Такође, спортисти су и велики хуманитарни радници. Својим огромним зарадама спортисти могу, и то често и раде, да покажу своју племениту страну помажући људима у невољи. Кристијано Роналдо је спортиста који највише даје новца у добротворне сврхе. Због његовог понашања на терену и у медијима, стекао се утисак да је арогантан и непријатан. Његов хуманитарни рад показује другу страну његове личности. У Србији је познат гест Александра Шапића који је све своје медаље продао са циљем да новац буде искоришћен у хуманитарне сврхе.

Због свега реченог, свесни утицаја који спортисти имају на омладину, верујемо да треба још више наставити са промоцијом спорта, али како успети у томе а да то не прерасте у шоубизнис?!

Матеја Миновић 1/8

ЛеБрон Џејмс, још један велики хуманитарац.

ИЗ СЕЛА У ГРАД – КАРТА У ЈЕДНОМ ПРАВЦУ

У потрази за бољим образовањем, Н.Н. (18) је оставио породицу и живот у граду у којем је одрастао да нов живот започне у Београду. Његови почеци, прва упознавања и сналажења у великом граду тема су овог разговора.

Док пролазимо кроз двориште Дома ученика средњих школа, са свих страна се чује смех и граја. Неки играју кошарку, неки чекају у реду за пљескавицу, неки се друже уз шољу кафе и цигарету. На улазу нас чека наш данашњи домаћин, Н.Н. који је већ матурант и најбоље познаје живот у дому.

-Знате, недостајаће ми живот у дому. Овде је као на екскурзији, само што траје већ четири године. Нема родитеља, а велико друштво увек је спремно за шалу. Заједнички изласци, бежања из дома касно увече... Ово су ми најбоље 4 године у животу, толико смеха, заједничких тренутака које ћу памтити целог живота.

Како си одлучио да дођеш у Београд?

-У мом месту постоји само економска средња школа. Сматрао сам да то није за мене и одлучио се да упишем гимназију. Затим сам морао да одаберем у коју. Већ је било пар људи у Петој, па сам се и ја, на основу њиховог искуства, определио. Није била лака одлука.

Причај нам како је било на почетку у дому, није све увек било овако весело?

-Није, сећам се да сам скоро заплакао када су ме родитељи оставили и док сам гледао како одлазе. Делиш 10 квадрата са још тројицом непознатих момака, нико не зна у шта се упушта, сви смо били изгубљени (смех). Првих дана се упознајемо, већ на први утисак ми се нису свидели цимери. После неколико дана смо се посвађали и ја сам, на срећу, прешао у другу собу. Са њима сам и данас. Било је несугласица, обично око сређивања собе, смећа, али се у суштини јако добро слажемо. Такође, било је занимљиво упознати пуно људи из различитих крајева Србије, слушати различите дијалекте. Врло брзо се склапају пријатељства, сви смо у истој ситуацији, сами, далеко од куће и брзо налазимо заједничке теме за разговор.

Размењивали смо утиске о првим данима у школи, како нам се чини одељење, Београд уопште.

Реци нам нешто о првим данима у школи, да ли је то било тешко?

-Много теже (смех). У школи није било пуно људи ван Београда. Неки су се већ познавали из основних школа. Мене су сви гледали чудно, нису ни чули за мој родни град, вероватно су се питали како сам ја доспео у тако елитну школу. Није ми било лако да свима објашњавам одакле сам, где сада живим и тако даље. Полако сам склапао пријатељства, почео да причам београдским акцентом и уклопио се сасвим фино. Неки професори су разумели моју ситуацију, па су ми помагали, док неке апсолутно није занимало и понашали су се према мени као и према свима, што, опет, разумем. Доста сам учио, трудио се да покажем да нисам случајно упао ту, међу Београђане. Брзо су ме прихватили.

Пролазимо поред терена на коме се игра кошарка и фудбал, Н. се поздравља са пуно људи.

-Овде се скоро сви знамо, свакодневно се игра неки спорт, има

доста секција. Стварно, екипу из дома је тешко заменити.

Реци нам да ли ти је недостајала кућа на почетку?

-Јесте, наравно. Породица и пријатељи највише. Затим храна, овде је храна доста лоша. Недостајала ми је мамина кухиња, много сам смршао (смех). Ишао сам кући сваког викенда, једва сам чекао. Било ми је тешко, као што сам већ рекао, отићи од куће са 15 година није лако. Родитељи су стално бринули, стално су ме звали, морао сам да их убеђујем да је све у реду ако се не јавим цео дан.

Да ли се кајеш што си дошао овде и уписао Пету?

-Не. Сматрам да је то била једна од најбољих одлука у мом животу. Упознао сам много добрих пријатеља и људи пре свега, и у дому и у школи. Пријатељства за цео живот, што се каже. То и, наравно, знање које сам стекао у школи, највише ће ми значити у животу.

Шта планираш у наставку живота, да ли ћеш остати у Београду или можда напустити и овај град?

-Факултет ћу уписати у Београду. А, ако искрсне нека добра прилика, искористићу је да одем, није лако у Србији. Ипак, сада је Београд мој град, волим га и увек ћу му се враћати.

Хвала ти на издвојеном времену, и свака част на храбрости да дођеш у ову џунглу.

✉ Алекса Винкић 4/2

ЖИВА ЛЕГЕНДА ПЕТЕ БЕОГРАДСКЕ ГИМНАЗИЈЕ

У свакој школи постоји једна особа коју сви воле, о којој никад нико није говорио ништа лоше, односно, она о којој се и нема ништа лоше рећи. У Петој гимназији то је домар Зоран Ракић, како га ученици зову - Зоки домар! Насмејан али и строг кад треба, увек са руком преко рамена неког ученика, или у журби док крчи себи пут кроз реку школараца, покушавајући да обави све дужности које су му тог дана поверене. Легенда о којој се и даље распредају приче...

Он је особа коју сви у Петој обожавају и којој се диве, а ми смо уграбили прилику да му поставимо неколико питања везаних за његов живот, посао, хобије...

-Колико дуго радите у Петој?

„ Овде радим већ 14 година.“

-Поред посла који овде обављате, знамо да имате и неке хобије. Реците нам нешто више о томе.

„Да, имам још једно занимање, то је више полупрофесионално – бавим се позориштем, које овде у Петој гимназији постоји већ 14 година. Позориштем сам кренуо да се бавим 1981. године.“

-Како се родила Ваша љубав према позоришту?

„Прво сам почео да се бавим фолклором, па плесним играма, и тако је, уствари, и кренула љубав према уметности. Иако сам завршио саобраћајну школу, други путеви су ме одвели у позориште, где сам професионално радио организацију. Када ми се пре 14 година указала прилика да дођем овде у Пету, а да се у исто време бавим позориштем, одмах сам спојио лепо и корисно!“

-Да ли сарађујете са драмском секцијом ове школе?

„Да, наравно. Режирам представе. Тренутно имамо 4 представе на репертоару: *Иза кулиса*, *Госпођа министарка*, *Буба у уху* и *Опера за три гроша*, а једна од тих представа игра се већ пуних 10 година!“

Желимо још једном да се захвалимо „нашем Зокију“ што је издвојио своје време да би поразговарао са нама! Са његовим новим пројектима следиће и нови разговори!

Наставиће се...

-Да ли бисте мењали овај посао за неки други?

„Не бих га никада и ни за шта мењао.“

-Какви су по Вашем мишљењу ученици Пете гимназије ?

„Ученици Пете, не само Пете, већ сви ученици су за мене синоним доброте, лепоте и свега оног што младост са собом носи, а поготово ђаци Пете! Они су ми посебно драги!“

-Да ли сте свесни тога колики сте узор ђацима ове школе и колико Вас они воле и поштују?

„Хвала на томе, јако сам срећан када тако нешто чујем, али о томе говоре ђаци, ја ту не морам ништа да кажем!“

-Знате да се ученици Пете гимназије често жале на тежину ове школе. Имате ли нешто утешно да им поручите ?

„Имам. Само нека живе у свом времену, не треба да журе са одрастањем, и једноставно, све ће то проћи. Овде долазе са неком тугом, уплашени, не знају шта их чека. Одавде излазе са још већом тугом, многим успоменама и великим пријатељствима. Нека уживају!“

 Милица Митић 1/8

Станковић Ђурђија

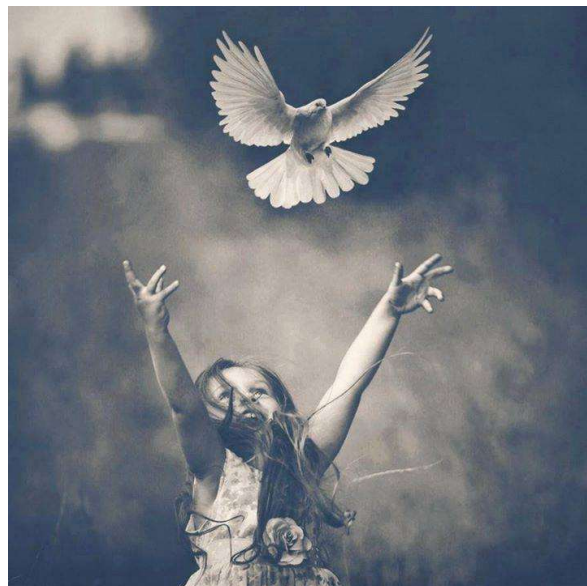
👤 СТРЕМЉЕЊА

Човек и Бог

Где се крије тајна вере у себе и живот, и како пронаћи оно што нема обличје?

Као људи, сви смо склони периодима очајања и дубоког повлачења у себе, када лутамо изгубљени, у потрази за свет(л)ошћу која нас, како верујемо, чека на излазу из мрачног тунела патње. Настављамо да ходамо, надајући се, и жељно ишчекујући спас који долази у виду Бога, негде на крају пута.

Међутим, често нам, у свом том незнању, које нас је тако изненада снашло, промакне пар важних ствари. Једна од њих је да губимо време чекајући. Бог није тамо, он је овде, у свему око нас, па чак и у нама самима, колико год то немогуће изгледало.

Истина је да не морамо бити религиозни да бисмо га спознали, довољно је да будемо свесни. Довољно је да у сваком тренутку, сваким делом себе, будемо присутни и пуни захвалности на драгоцености и јединствености искуства живљења.

Није потребно да умремо да бисмо спознали рај, рођени смо у њему, само морамо отворити очи за бескрајну лепоту која нас окружује. Све око нас је божанско – птице, дрвеће, океани израз су највише моћи на свету – моћи љубави. Бог је чисти безгранични извор љубави из ког је све потекло и слило се у свемир, у нас.

Нема разлога да се плашимо, он не осуђује, већ нас прихвата са нашим врлинама и манама јер зна да смо сви некада уморни, рањени и збуњени. Па, зашто онда ми не знамо? Бог нас не кажњава због наших дела, већ нам брише сузе у свом наручју, пун разумевања. Он нас не кажњава, па зашто онда ми кажњавамо сами себе? Он не критикује, не процењује, не мрзи – па зашто ми то чинимо?

Права мудрост долази изнутра, а када истински пригрлимо и заволимо себе и Бога у себи, заволећемо га и у другима.

Ослободимо свој дух, допустимо му да чује глас који нас зове док га чекамо. Док молимо за све што мислимо да нам је потребно, он нас милује зрацима сунца, показујући да је све што нам треба већ ту, у нама, ако се усудимо да одемо довољно дубоко.

Па, зашто га онда не видимо? Зато што стојимо заглављани у крај, не схватајући да је он уз нас од самог почетка. Да је ту и да нас штити и води у светлост, ако смо спремни да кренемо.

Немам научне доказе, не знам како је настао, нити како се зове – Исус, Алах, Шива... није ни битно; али знам да постоји, осећам његов благослов како куца у грудима. Поклонио нам је најлепши дар од свих – срце. Отворимо га зато, за себе и друге, без страха, без рачунања колико смо дали а колико добили, и крочимо у безусловну љубав, у ново јутро, у нови живот и нове нас, храбри, пробуђени – руку под руку са Богом.

✍ Мина Божовић 2/10

НОГЕ НЕКА ВЕЗУ

Желиш да упознаш ново друштво? Потрошиш вишак енергије на занимљив начин? Или, да путујеш играјући и забављајући се? Право место за тебе је фолклор.

Популарност фолклорне уметности није толико велика као неких других уметности (цртање , балет, плес...) или спорта, али...

Фолклор не представља само прегршт корака и техничких поставки, већ представља дружење, заљубљивање, уживање на сцени, путовања која се никада не заборављају и упознавање нових људи и традиција. Сваки фолклораш кад изађе на сцену пршти од енергије, осмеха на лицу и срце му буде испуњено кад на крају свог извођења измами аплауз публике. Сваки фолклораш има вештину брзог учења и дуготрајног памћења. Поред научених корака, фолклораши знају и доста песама које су, наравно, део извођења сваке кореографије. Многи КУД-ови имају по више секција, не само играчку већ и хорску, оркестарску и мање певачке групе .

Међу младим људима није пробужена свест колико је важно неговати свој фолклор. Многи мисле да је играње или свирање неког инструмента, попут хармонике или фруле, превише застарело и неактуелно. Културно-уметничка друштва настоје да се прочује о благу које Србија има, на тај начин што организују многе манифестације попут *Лицидерског срца*, *Златног опанка* и многих других. Тиме не желе само да пробуде свест о фолклору већ и о социјализацији, која у нашој земљи, нажалост, није велика.

Културно-уметничко друштво железничара и бродара *Бранко Цветковић* основано је 1945. године у Београду. Од оснивања па до данас опстало је и остало у самом врху аматеризма. За сав овај период друштво је добило многа признања и награде, како у земљи тако и у иностранству, а направило је и запажене успехе на појединачним смотрема фолклора и оркестара. Ансамбли народних игара и песама, и оркестар са врхунским играчима и музичарима, негује репертоар којим су обухваћени најистакнутији фолклорни мотиви народа Србије, Црне Горе,

Војводине, Косова, као и бивших република Југославије. КУД је имао запажен концерт 25. децембра 2016. године у Коларчевој задужбини, када су окупили публику са свих страна и напунили читаву салу. На концерту су учествовале све секције, а поред играчких извођача наступала је и група са најмлађим члановима КУД-а. Кореографије које су дигле публику на ноге су : *Врањска свита* , *Игре Скопске Црне Горе* , *Црна трава* , *Гњилане* , а о томе сведоче и бројни бисеви. Година 2016. била је пуна успеха и путовања. Извођачки ансамбли путовали су на смотре фолклора у Румунију, Шпанију, Немачку, Француску, Италију, док је први дечији ансамбл имао турнеју у Пољској. КУД је одржао и више хуманитарних концерата. Верујемо да ће им ова 2017. година бити још успешнија!

✍ Ема Пришине 1/8

СРПСКА НАУЧНА ТЕЛЕВИЗИЈА

ТВ АРТ била је једна од ретких телевизија културног карактера али, зашто је онда, после 25 година рада угашена? Све се мање правих вредности цени у Србији, међутим, 2012. године настала је Српска научна телевизија, културно-

образовна и непрофитна ТВ станица. Њен основни циљ је да квалитетним и занимљивим садржајем постане водећа образовна телевизија која се истиче у промовисању знања, науке и уметности, као и других правих квалитета, како у Србији, тако и на целом Балкану.

Основана је као пројекат удружења Комитета знања Србије. Има велики број сличности са *Дискаверијем* и врло је занимљива за младе. Квалитетним и креативним садржајем популарише образовање, науку и културу, низом емисија које су интересантне за све генерације, као што су: **Недељна доза здравља**, **Културишка**, **Универзитетска предавања**, **Компас** и друге. Оне нам приказују важне теме из читавог света које су тренутно актуелне, али и промовишу наше научнике из свих области.

Једна од предности Српске научне телевизије је то што увек има отворен позив за младе и пружа им прилику да стекну радно искуство. Што значи, сви могу да се опробају у снимању, монтирању, па чак и у вођењу програма.

Начин на који осигуравају даљи развој квалитетних емисија лежи управо у проналажењу донатора и потенцијалних спонзора. Након што неко од волонтера пронађе донатора, аутоматски постаје хонорарац и самим тим себи омогућава даљи напредак.

Телевизија је окренута општем развоју младих, као и њиховој правној заштити на свим пољима. То потврдјује и подржавање фондације *Тијана Јурић* којом се шири свесност о томе како још можемо заштити децу од опасности, као и о реаговању у ситуацијама нестанка детета. Увођењем Тијаниног закона, потрага за несталим особама спроводи се истог тренутка, а не тек 24 сата након што је особа нестала, стога су повећане шансе за проналажење особе. Још један од пројеката који је Српска научна телевизија представила у својој недавној емисији је *Rails girls*, којом се подстичу младе девојке да се опробају у програмирању.

Веома је битно постојање овакве телевизије за младе јер наука, образовање и култура треба да имају већи удео у српској телевизији!

Али, сада нам само остаје нада да се Српска научна телевизија неће угастити као ТВ АРТ. Да ли је то заиста на нама? Ми сматрамо да јесте, и зато би било корисно да промовишемо рад телевизије и самим тим подстакнемо многе талентоване појединце да искористе своја умећа. Верујемо да ће се тако праве вредности заувек очувати.

Буди један од њих - пријави се!

✍ Теодора Миловановић и Анђела Матовић 2/10

АНКЕТА

РАДИО ИЛИ YOUTUBE?

Испитали смо ученике школе како бисмо утврдили да ли се и данас радио цени и слуша као некада. Резултати анкете донели су нам најслушанију радио-станицу међу ученицима, разлоге зашто је баш та станица боља од осталих, као и одговор на питање да ли је данас, поред свима доступног интернета, радио потпуно занемарен, заборављен и замењен YouTube-ом.

Без сумње, свима нам музика коју волимо помаже да лакше радимо, учимо или нам једноставно прија да је слушамо када желимо да се опустимо и одморимо. Некада су радио-станице пратиле свакодневни живот људи, радио је током целог дана био укључен и радо слушан, али данас, у време када нам је музика свима доступна у неограниченим количинама, радио често може бити занемарен и потиснут у други план.

Спровели смо анкету како бисмо сазнали која радио-станица је, међу ученицима средњих школа, најрадије и најчешће слушана, и због чега. Анкету је попунило око 75 ученика, што је више од 12% ученика парне смене, а ево на која питања су ученици одговарали:

- Да ли чешће слушате музику на радију или своју музику?
- Коју радио- станицу најчешће слушате?
- Због чега?

Један од најбитнијих фактора који су утицали на одлуку наших испитаника било је трајање и учесталост реклама на радио-станицама.

Као најслушанију радио-станицу ученици су изабрали „Play“ радио који броји више од 33% гласова, и на ком се могу слушати највећи хитови омиљених страних извођача. Ученици највише воле овај радио јер се, како кажу, на њему пушта светска, модерна и популарна музика која је по њиховом мишљењу најквалитетнија, како због мелодије, тако и због квалитетних текстова.

„Нема много реклама, увек иде добра музика и највећи хитови. Једноставно волим овај радио.“

Квалитет звука, такође, утицао је на доношење одлуке.

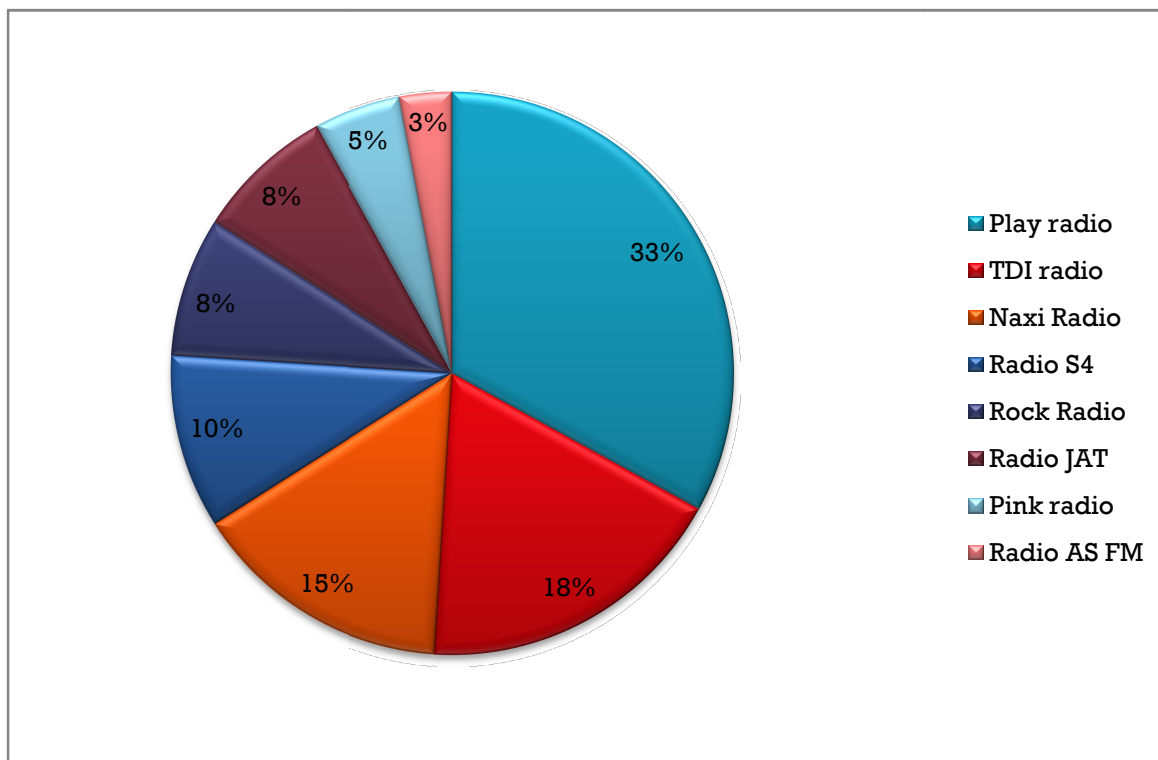
„Често ми се дешава да се на радио-станицама губи тон и долази до шуштања, али на овој радио-станици то ми се готово никад није десило, има најквалитетнији звук. Због тога је најчешће слушам.“

На „Play“ радију ученици могу да слушају најбољу музику чак 40 минута без реклама, што су навели као велики плус за ову радио-станицу.

Резултати анкете показали су да ученици прве и друге године, поред „Play“ радија, најрадије слушају и „ТДИ“ радио на ком се, такође, пуштају највећи страни хитови али, како ученици наводе, уз нешто чешће рекламе.

Међу трећом и четвртом годином најчешће слушана радио-станица је „Накси Радио“, уз коју могу да уживају у највећим и најквалитетнијим поп и софт рок хитовима. Око 10% испитаника најчешће слуша „Радио С4“ јер им се свиђа стил песама које се пуштају. Међу слушанијим радио-станицама нашли су се и „Рок радио“ и „Радио ЈАТ“ са по 8%, као и „Пинк радио“ са 5% и „Радио АС ФМ“ са 3% укупних гласова.

Ипак, на питање да ли чешће слушају радио или своју музику, испитаници су се готово једногласно сложили да много чешће слушају музику преко You Tube-а, него музику на радију, зато што се све њихове омиљене песме налазе на једном месту и јер сами могу да бирају коју ће када слушати.

„Нажалост, не стижем да слушам радио. Музику најчешће слушам док се возим градским превозом, а тада ми радио није доступан”, рекла је једна од ученица.

„ YouTube ми пружа најновије песме које могу да слушам било кад и било где. Не слушам радио готово никад”.

Ипак, било је и ученика који чешће слушају радио него своју музику, али су такви одговори били веома ретки.

„ Више волим да слушам радио. Не морам да тражим песме и да их пуштам једну по једну, оне једноставно иду саме од себе, а моје је само да се опустим и уживам.”

✍ Душан Таџић 2/10

Политика – млади узвраћају ударац

Омиљена српска тема код куће, у аутобусу, у дому здравља, на пијаци, у таксију, на слави... Све оно што нисам имала прилике да кажем тамо, говорим овде!

У годинама у којима се налази моја генерација, када се већ увелико размишља о уписивању факултета, о усавршавању у одређеној области и, након тога, давању држави допринос у истој, некако се нечујно за нас провлачи и чињеница да добијемо право гласа.

Ако је то *нечујно за нас*, више занимљиво него битно јер ћемо по први пут (ако будемо изашли) попунити листић и убацити га у кутију, за политичке странке то је веома важно! Сваке године нова „армија“ гласача доспева. Из тог разлога долази до одређене борбе између политичких опција, борбе за нове гласове.

Устав Републике Србије каже: „Сваки пунолетан, радно спосбан држављанин Републике Србије има право да бира и да буде биран“ али, тешко ће нам неки од тих који се боре за наш глас то и рећи. Они нам говоре: „Ми смо Ви, нама дајте глас, ми ћемо најбоље управљати Вама“. Тако, млади и неискварени, упадају у ту „пијаци“, и први сусрет са политиком, нажалост, остаје негативно упамћен. Ретко ко од људи у политичком животу жели да вам да прилику да баш ви будете ти који ће креирати своју будућност. Јако лоше, зар не?

У Србији, деценијама након пада потпуно другачијег државног уређења, још увек се нисмо ослободили инертног начина размишљања да ће неко други урадити нешто за нас, а да ми треба само да чекамо да нам се шанса укаже. Тога више нема. Шансу стварамо сами.

Како се ствара шанса?

Знањем!

Једино што не могу никако да нам одузму је знање. Улажимо у себе, учимо сваки дан, у школи, на факултету, у породици, на улици. Онај ко поседује знање, он има формирано мишљење о свим догађајима који се дешавају око њега. Сутра ће он дати свој глас некој политичкој странци, можда ће основати своју, прикључити се некој организацији... Све у свему, деловаће да би исказао свој став заснован на знању.

Како се још ствара шанса?

Вером!

Наша земља, Србија, налази се у тешкоћама. Ту су финансијски проблеми, национални и социјални. Било који човек у Србији када их прогледа, а поготово млад, помисли: „Ово није могуће решити, не занима ме, одох да се бавим нечим другим“. Неко би рекао да не можемо да их кривимо, и да је природно да људи иду за оним што је за њих боље. Али, није тако. Нико проблеме неће решити ако их ми сами не решимо. И, наша генерација ће доћи једног дана на ред да води

ову земљу, зато боље кренути одмах да би нам касније било лакше да се носимо са свим оним што нас чека. Вера у себе! То је оно што је друштво морало да усади у нас. Међутим, ако га друштво није усадило, онда га морамо сами развити. Зато учимо, усавршавајмо се у сваком погледу, напредујмо и верујмо да смо ми ти који ћемо сутра учинити нешто велико за ову земљу.

Како се још ствара шанса?

Љубављу!

Љубав према својој земљи. Ако је немате, развијте је. Упознајте Србију, њену историју, традицију, лепоте које крије у себи, различитости које постоје у њој... Останите овде, ово је наша земља, друге немамо! Једино тако ћемо оснажити нашу земљу, ако је волимо и ако имамо јак национални идентитет.

На крају, три кључне речи: **знање**, **вера** у себе и **љубав** према својој земљи. То је оно што нам је свима потребно, а посебно нама, младима, који смо тек на прагу живота. Да бисмо нешто учинили, променили и оставили сопствени допринос будућим покољењима и у том духу их васпитали, то нам је неопходно.

Знање, вера у себе и љубав према својој држави!

То је политика.

Или бар оно што би требало да буде...

✍ Невена Пантовић 4/2

Фотографија као уметност

ПУТ ФИЛМА И ФОТОГРАФИЈЕ, ОД ОПТИЧКИХ АПАРАТА ДО ДИГИТАЛИЗАЦИЈЕ

Прву фотографију је начинио Француз Нисефор Нијепс и то далеке 1826. године, а први вид камере је назван **камером опскуре**. За бележење те фотографије он је користио металну плочу премазану течним раствором битумена (што је асфалт заправо) и изложио је камери. Да би дошао до производа рада, до своје фотографије, морао је осам сати да врши њену експозицију (израду). Али, производ је историјски примерак прве од многобројних фотографија начињених апаратима.

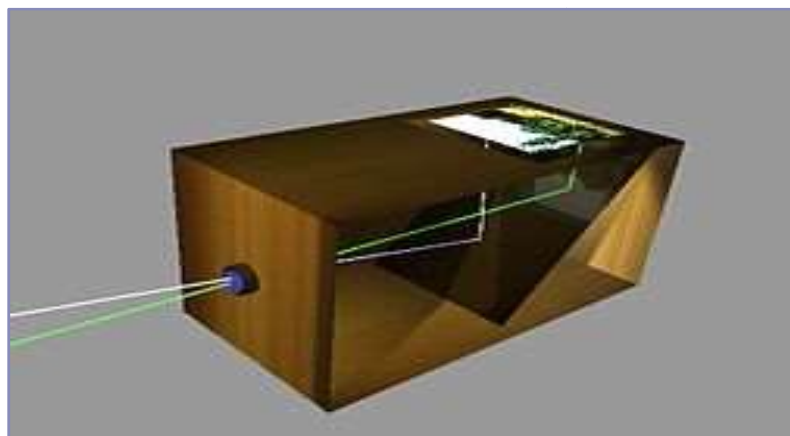
Први снимивши фотографију, начинио је довољно велику ствар, способну да покаже читав један нови пут човечанству. Он је стога креатор, илити, особа која је била вољна да се апсурду баци у загрљај и да се, на одговорност сопственог разума, пода вишем, незнатом циљу. На његовом путу до великог остварења вероватно је било и мало страха. Но, ево, победивши га, победио је и смрт!

(Слика је популарно звана **Поглед на голубарник**)

Откривена је тек 1952. године од стране историчара фотографије Хелмута Гернсхајма. Пронашао ју је у заоставштини једног ботаничара из 19. века, којем је сам Нијепс поклатио свој примерак приликом боравка у Лондону, 1827. године.

Камера опскуре (или преводено са латинског *obscura*- мрачна соба) првобитно се користила да помаже цртачима да упамте детаље одређених предела приликом сликања.

П Е Т И Е Л Е М Е Н Т

Када је нешто суђено да се деси, онда се то и догоди! Оно што је претходило открићу ове камере је сигнал који доказује постојање појма судбине. Арапски научник је запазио да на белим зидовима затамљених соба, светлост, при проласку кроз пукотину у зиду, на супротној страни пројектује све оно што се напољу збива-лепршање застава, покрете пешака, коњаника итд. Ово га је подстакло да се одазове позиву ове појаве и да је боље истражи. Резултат напора је први вид камере, још увек неспособан да бележи слике, али довољно моћан да покрене лавину нових открића. Читаш његово име, мислиш о његовом стварању - и он је, стога, још увек жив!

Даном рођендана фотографије узима се датум 19. август 1839. године. Француз, Луј Манде Дагер, у договору са Ниепсом, усавршио је његов поступак, и након вишечасовне израде добио прву слику на којој се, уједно, по први пут види и људско биће.

(У доњем левом углу може се видети особа која стоји заједно са чистачем ципела. Они су до века забележени на овој фотографији захваљујући дужем временском периоду проведеном у ,колико-толико, истом положају . Возила и промет људи се не могу опазати због дуге експозиције (израде) слике.)

Године 1851. уведен је фотографски процес којим је смањено време експозиције и унапређен квалитет фотографије. Британски фотограф Фредерик Арчер је, у свом поступку, стаклену плочу обложио мешавином соли сребра и емулзије направљене од влажне и лепљиве супстанце која се назива *collodion*. Највећем развоју фотографије допринео је Louis Ducos du Hauron, који је поставио камен темељац савремене фотографије формирањем слика у боји.

НАСТАВИТЕ СЕ ...

 Максим Њего 2/10

Станковић Ђурђија

СТИД

КРЕАТИВНО
ЋОШЕ

Воли ме
До последњег даха
До ћутања
До суза које расту у врту наше душе.

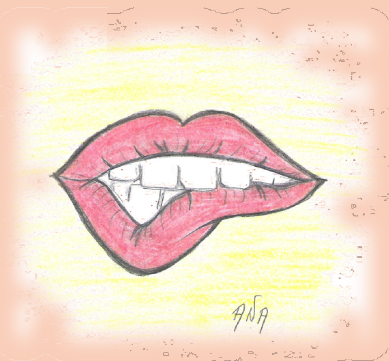
Воли ме до краја,
Док се не разболимо од ова два корака
Што нас деле.
Воли ме, макар до сутра,
Ако вечност звучи превише.

Воли ме,
Док бол не процвета на мојим уснама
Док тело не постане стабло, а прсти корење,
А онда постани моја земља и вода
И свака проклета пчела на свакој проклетој латици крошње.
Воли ме док ми ноктима не исцепаш најлепшу хаљину
А ја почнем да се топим у твојим рукама,
Воли ме до лудила које ме гута и храни
До треперења које испуњава сваку пору мога бића.

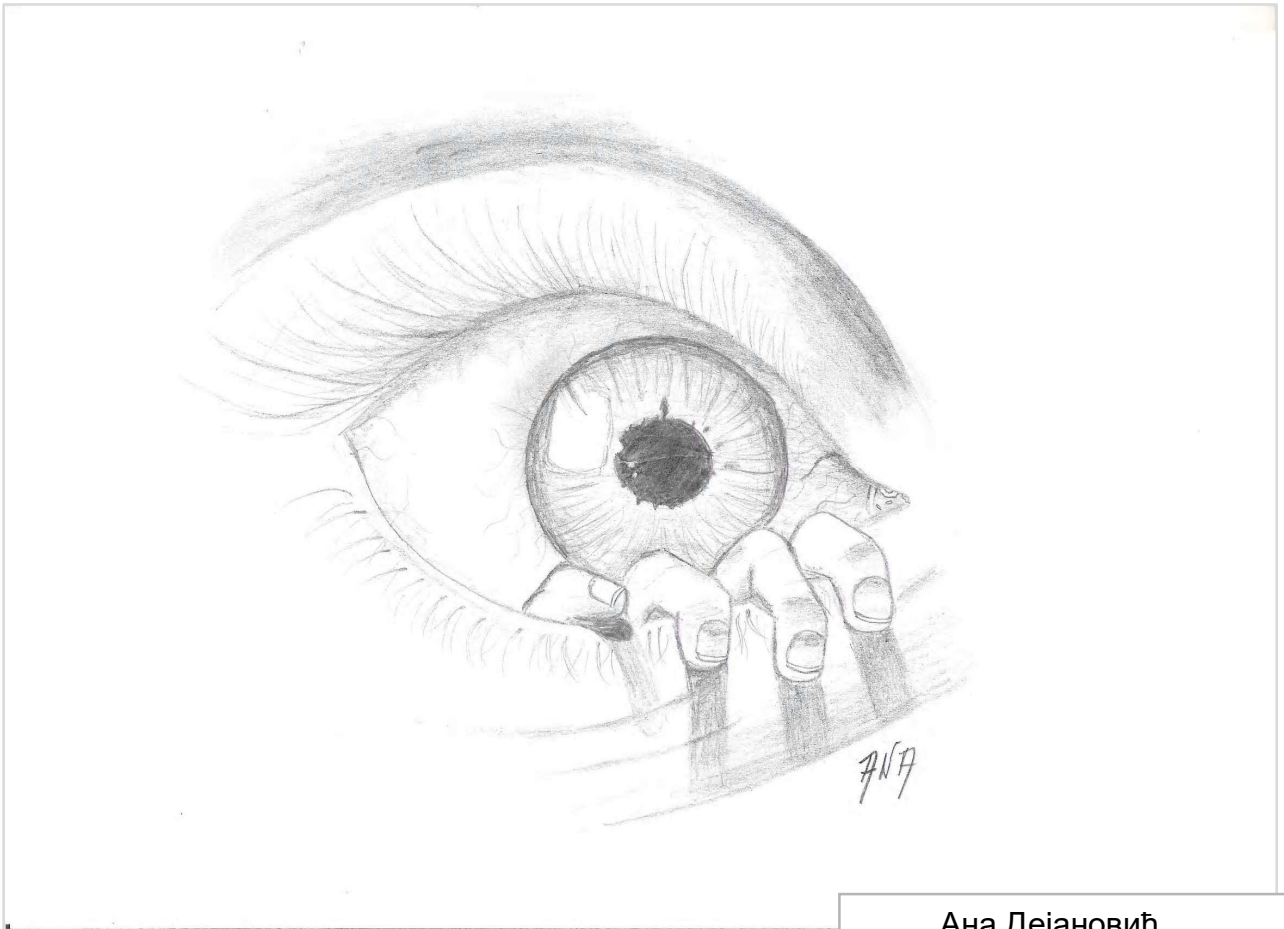
Воли ме
Док уздасима не помилујеш сваки педаљ мога тела
Док зубима не сажваћеш
Сваку моју перверзну реч
А љубављу не покидаш
Све што имам на себи.

Воли ме
Док звезде не постану
Само прашина на нашим рукама,
Док не поцрвеним од стида
Када ми причаш колико ме желиш.

Воли ме
До смрти свих смрти на овом свету,
Страшћу свих љубавника
Који су икада љубили,
Љубили и умирали
Као што ја умирем сада
У твојој загрљају
Болесна од среће, опхрвана тугом, уништена жељом.
Ноћас, када тако мало има да се каже,
Остало је само да се воли.

Мина Божовић 2/10

Ана Дејановић

ПОГЛЕДАЈ

Отвори очи,
Видећеш варалице како продају снове
И даме ноћи како продају своја тела;
Видећеш хладнокрвне убице са очима од чоколаде што лове
Плен за своја изгладнела ждрела.

Отвори очи,
Гледај канибале како вешају Бога
И хорде крвопија што дивље гмижу око жртве;
Погледај! И видећеш како кроз маглу вире два огромна рога,
И чућеш малициозни смех грабљивца док радосно гомила мртве.

Отвори очи,
Гледај предаторе како сипају опијум у фонтану раја,
Гледај анђеле како се даве.
Видећеш пепео у њиховим очима без сјаја,
Њихова отворена уста што се моле, њихове кржаве главе.

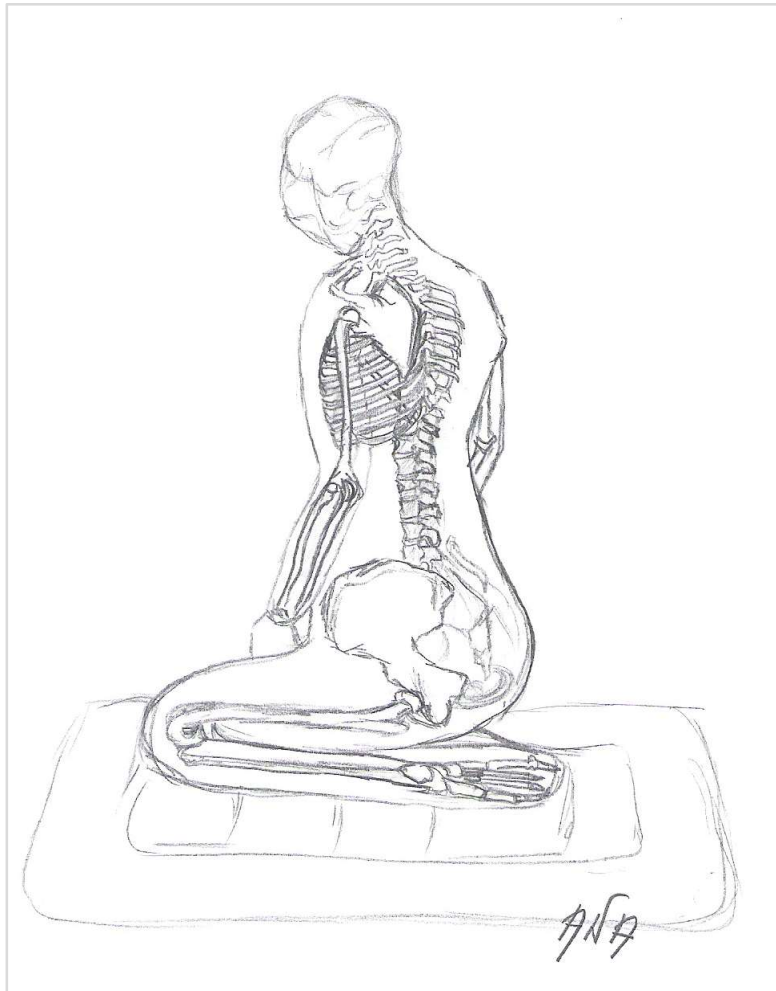
П Е Т И Е Л Е М Е Н Т

Отвори очи,
Племенити покорно клече испред Маријиног лика
Чекајући стрељање, погледа изгубљеног у њеној лепоти;
Бодеж проналази срце, на поду цркве је слика,
И лете ђавоља копља, и гасе се животи.

Паразити монструозно глођу кости раскомаданих беба,
Паралисана девојчица гледа игру чудовишта,
Безгрешни плач губи се изнад самих граница неба,
И ако сада отвориш очи, нећеш видети ништа.

Мина Божовић 2/10

ТРАЖИМ ПОМИЛОВАЊЕ

*Траже те.
Многи те траже и
лутају за тобом.
И моје грешне мисли,
што ме обузму
у тренуцима слабости
кад мој дух клоне,
а душа се преда тами.
И недела у дела претворена
и кад не одступих
и не одолех
чарима овоземаљским.
Траже те и све оне речи
изговорене у
ђаволском тренутку
мог беса,
и свака лаж са лакоћом пера
преко мојих усана
што је пролетела.
И очи мрачне,
што ни не трепну
а згазе,
и у црницу врате
тек процветалу ружу.
И сваки пут
кад се с неправдом
суочавам окренутих леђа,
и ужурбаним кораком одлазим,
и тада те тражим.
Видиш, траже те сви.*

*Ал' понајвише оно мало мог,
још увек неукаљаног
и обесчашћеног
дечачког срца.*

*Оно се још увек грчевито бори
и не да, да моја душа
падне у вртлог понора.*

*Тај мали део мене,
преклиње за нови почетак
и држећи се за сламку спаса,
пун наде,
још увек чека свитање
и понавља
„Тражим помиловање“.*

НЕВЕНА ПАНТОВИЋ 4/2

У наредном броју, између осталог, читаћете:

- Хуманитарци Пете београдске гимназије
- На проби „Јазавца пред судом“
- Разговор са будућим писцем
- У Берлин из учионице (огледни час)
- Путујуће позориште – „Трамвај звани самоћа“
- Спуст са Копа
- Школовање у иностранству, врата раја или врата пакла
- Како смо обележили Дан српског језика
- Припреме за факс - мода или стварна потреба
- Новогодишње журке

